یادداشت

حسن رشوند

موشک‌های «من یا «ما»

دیروز بار دیگر رئیس‌جمهور از فرصت سخن گفتن استفاده کرد و در یک جشنواره غیرمرتبط با موضوع امنیت ملی و شلیک موشک به دیرالزور، مطالبی را گفت که بیش از اهمیت این مطالب، چرایی و حواشی طرح این موضوع حائز اهمیت بود. آقای روحانی در این جشنواره بار دیگر گفت: «آنها که از خاک‌مان با موشک یک مرکزی تروریستی را هدف قرار دادند، فداکاری کردند، اما موشک را کی درست کرد؟ سازنده این موشک دولت و وزارت دفاع است و پول آن را بخش اقتصادی تأمین می‌کند.»

اگر کسی خالی از ذهن باشد و برای اولین بار با این سخنان مواجه شود و از پیشینه این موضوع هیچ اطلاعی نداشته باشد، یقیناً این تصور در ذهنش نقش می‌بندد که اتفاق خاصی افتاده یا مرجعی به رئیس‌جمهور متذکر شده که موشک‌های شلیک شده با اعتبار تخصیص یافته از فلان دستگاه نظامی صورت گرفته و دولت و وزارت دفاع هیچ نقشی در آن نداشته است. آنچه در زمان شلیک موشک‌ها توسط سپاه مطرح شد این بود که شلیک و باز تأکید می‌شود صرفاً شلیک موشک‌ها در سلسله مراتب فرماندهی که شورای عالی امنیت ملی نیز در فرآیند این سلسله مراتب تعریف می‌شود، صورت گرفته است، ولی چرا رئیس‌جمهور در دو یا سه سخنرانی اخیر خود اصرار دارد بگوید ما دستور دادیم یا ما اعتبار ساخت این موشک‌ها را تأمین کردیم، حاکی از چند نکته است که باید به آن توجه کرد:

۱- اولین نکته که رئیس‌جمهور از آن غافل است یا حداقل نمی‌خواهد در فرآیند سلسله مراتب نظامی به آن توجه داشته باشد، جایگاه نیروهای مسلح به عنوان نیروهای عمل‌کننده براساس ظرفیت‌ها و نیازمندی‌های آنها و همچنین جایگاه دولت به طور عام به عنوان تأمین‌کننده اعتبارات مورد نیاز و وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح به طور خاص در تأمین تجهیزات نیروهای مسلح است. بدان مفهوم که در این سلسله مراتب تأمین نیازمندی‌های نیروهای مسلح، ابتدا بخش‌های مختلف نیروهای مسلح اعم از سپاه پاسداران، ارتش جمهوری اسلامی ایران و حتی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی، نیازهای تجهیزات نظامی خود اعم از سلاح‌های سبک و سنگین، موشک، ناوچه، زیردریایی، پهپاد و... حتی در جنگ‌های شهری، تجهیزات مورد نیاز این بخش که نیروی انتظامی برای مقابله با بحران‌ها بدان نیاز دارد را به ستاد کل نیروهای مسلح اعلام کرده و ستاد کل نیز براساس نظرات کارشناسی و ارزیابی از ظرفیت‌های موجود در تولید این تجهیزات در بخش‌های مختلف دفاعی کشور همچون سازمان صنایع دفاعی وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، صنایع خودکفایی و تجهیزات دفاعی، سپاه پاسداران، صنایع خودکفایی ارتش جمهوری اسلامی ایران، سفارشات بخش‌های مختلف نیروهای مسلح را به مراکز تولیدی تجهیزات دفاعی با پیش‌بینی اعتبارات مورد نیاز اعلام و از آنجا که وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، وظیفه پشتیبانی نیروهای مسلح را برعهده دارد، بخش اعتباری آن را تأمین و مراکز در اختیار آن، نسبت به تولید آن صنعت نظامی که می‌تواند موشک، زیردریایی، ناوچه و دهها نوع از تجهیزات مدرن سنگین و نیمه‌سنگین باشد، اقدام کند. طبیعی است همین ظرفیت در صنایع خودکفایی نظامی سپاه و ارتش به فراخور زیرساخت‌های موجود وجود دارد که با نظارت ستاد کل نیروهای مسلح و واگذاری مستقیم یا باواسطه اعتبارات صورت می‌پذیرد. در این معادله کاملاً مشخص و تعریف شده، جناب آقای روحانی در جایگاه رئیس‌جمهور یک وظیفه کلان و مهم دارد که آن تأمین اعتبارات است، ولی طبیعی است که ایشان و نه هیچ رئیس‌جمهور دیگری نمی‌تواند مرجع بررسی و اعلام نیازمندی‌های نظامی و دفاعی کشور باشند. اینکه آقای روحانی مکرر در چند سخنرانی اظهار می‌کنند که پول موشک‌ها را ما دادیم و وزارت دفاع ساخته است، دلیل بر مصادره و مسئولیت ایشان در این بخش نیست، بلکه صرفاً دولت وظیفه تأمین اعتبار و کمک به تولید این تجهیزات را دارد و در صورتی که حتی ظرفیت تولید این تجهیزات که نیازمندی آن توسط نیروهای مسلح اعلام شده است، در داخل نباشد دولت با مدیریت بخش سفارشات وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح موظف است برای تأمین آن از خارج اقدام کند که نمونه بارز و اخیر آن سامانه S۳۰۰ بود که انجام شد. حالا چه منتی رئیس‌جمهور بر بخش‌های نظامی و دفاعی می‌تواند بگذارد وقتی وظیفه ذاتی خود را انجام می‌دهد که اگر به درستی و کامل انجام دهد تازه کار مالایطاقی انجام نداده است.

۲- جالب آنکه در این فرازهای مکرر بیان شده رئیس‌جمهور محترم، مرجع انجام‌دهنده آنچه وزارت دفاع باشد یا بخش‌های صنایع سپاه یا ارتش، کوچک‌ترین واکنشی را انجام نداده‌اند، چراکه کاملاً با این تقسیم وظایف آشنا هستند و بدون هیچ چالشی سفارشات داده شده را انجام می‌دهند و هر روز بر ظرفیت دفاعی کشور بدون هیچ چشمداشتی از تقدیر و تمجیدها می‌افزایند. اینکه رئیس‌جمهور محترم تلاش دارد از اتفاق مبارک شلیک موشک‌ها، ماهی مقصود خود را صید کند، کمی ابهام‌آمیز است. اگر وی می‌خواهد با گذشت دو ماه از انتخابات، خاطره تلخ مناظره‌های تبلیغاتی که معترض به نمایش شهرهای زیرزمینی موشکی و نوشتن شعار روی موشک‌ها بود را از ذهن مردم پاک کند که برعکس، چنین اظهاراتی مخالفت رئیس‌جمهور با برنامه موشکی را تداعی می‌کند و این اقدام رئیس‌جمهور، مجدداً آن اظهارات زمان انتخابات را زنده می‌کند و آورده‌ای هم برای رئیس‌جمهور نخواهد داشت، اما اگر رئیس‌جمهور قصد آن دارد که از قافله همراهی مردم با اقدام موشکی سپاه عقب نماند، تنها راه اختصاص اعتبار مورد نیاز نیروهای مسلح برای ساخت و تولید موشک‌های بیشتر و نمایش شهرهای زیرزمینی بیشتری از موشک‌هاست که هم موجب باورپذیری مردم از حقانیت دفاع آقای روحانی از صنعت موشکی کشور می‌شود و هم نیروهای مسلح با دغدغه کمتر و آرامش بیشتری به دنبال رفع نیازهای دفاعی خود می‌روند. پذیرفتنی نیست رئیس‌جمهور محترم ادعای مالکیت موشکی کشور را داشته باشد، ولی در تخصیص اعتبارات نیروهای مسلح عنایت کمتری کند.

صنعت موشکی کشور که امروز افتخار آن را داریم نه صرفاً از آن سپاه یا وزارت دفاع است و نه رئیس‌جمهور می‌تواند با گفتن این جمله که پول ساخت موشک را ما می‌دهیم، با این افتخار بزرگ بازی سیاسی کند، پس این افتخار از آن ماست، بلکه بیش از همه این افتخار از آن مردانی همچون شهید حسن تهرانی‌مقدم است که بی‌ادعا جان خویش را در پای آن گذاشتند و کوچک‌ترین منیتی را در خود راه ندادند. رئیس‌جمهور محترم لطفاً تلاش کنید از جنس تهرانی‌مقدم باشید.

خبر آخر

واکنش سردار دهقان به اظهارات وزیر دفاع امریکا

ماتیس هذیان گفته است

وزیر دفاع و هیئت حاکمه امریکا بهتر است به جای تعیین تکلیف برای ملت‌های دیگر به فکر حل مسائل داخلی خود باشند.

سردار حسین دهقان، وزیر دفاع کشورمان در واکنش به اظهارات مداخله‌جویانه، بی‌شرمانه و خلاف تمامی موازین حقوق بین‌الملل جیمز ماتیس، وزیر دفاع امریکا اظهار داشت: وزیر دفاع و هیئت حاکمه امریکا بهتر است به جای تعیین تکلیف برای ملت‌های دیگر به فکر حل مسائل داخلی خود و بررسی علل اساسی موجود که به احتمال زیاد و در آینده‌ای نه‌چندان دور نه‌تنها دولت فعلی امریکا را ساقط خواهد کرد، بلکه نظام سیاسی این کشور را نیز با چالش‌های فراوان و جدی مواجه می‌کند.

سردار دهقان افزود: خوی استکباری و احساس قلدری و نادیده گرفتن قدرت ملت‌ها و تجاهل نسبت به وقایع تاریخی و نتایج حاصل از این گونه اظهارنظرها، عقلانیت افرادی مثل ایشان را سلب کرده و این گونه اظهارات شبیه هذیان‌گویی افراد بیمار و تب‌دار است.

نکته

سخنگوی دولت: قرارداد توتال محرمانه نیست

سخنگوی دولت با انتقاد از مطرح شدن طرح سه‌فوریتی از سوی برخی نمایندگان مجلس برای توقف قرارداد توتال گفت: این طرح لازم نیست تهیه شود و اگر نمایندگان در قرارداد توتال اقدامی خلاف قانون ببینند باید مدارک خود را به قوه قضائیه بدهند.

به گزارش ایسنا، محمدباقر نوبخت، دیروز در نشست خبری خود با اشاره به اینکه برای عقد قرارداد توتال همه مراحل نظارتی بر آن طی شده است، اظهار کرد: هیچ موضوع محرمانه‌ای در این قرارداد برای نمایندگان وجود ندارد، آنها حق تحقیق و تفحص از این قرارداد را دارند و اگر هم فکر می‌کنند کار خلافی انجام شده می‌توانند به دستگاه‌های نظارتی از جمله قوه قضائیه، دیوان محاسبات، سازمان برنامه و بودجه و وزارت اطلاعات گزارش بدهند. سخنگوی دولت در پاسخ به این پرسش که آیا رئیس‌جمهور برای چینش کابینه تحت فشار جریان‌هایی قرار گرفته است، گفت: رئیس‌جمهور خود را مسئول تحقق مطالبات مردم می‌داند و تلاش می‌کند برای رسیدن به این هدف کابینه مناسبی را برگزینند. بر اساس شناخت شخصی که از رئیس‌جمهور دارم، عرض می‌کنم وی در پاسخگویی به مطالبات مردم بسیار جدی است و برای شکل‌دهی به یک کابینه قوی شاخصه‌هایی از جمله هماهنگی، همراهی و هم‌عقیده بودن را برای خدمت به مردم و نظام در نظر می‌گیرد و زیر بار هیچ حرف غیرمنطقی یا اغراض سیاسی نمی‌رود و از شاخص‌هایی که نام بردم، عدول نمی‌کند. سخنگوی دولت همچنین در پاسخ به پرسشی درباره تشکیل کارگروه برای تعیین وزرا از سوی رئیس‌جمهور خاطرنشان کرد: رئیس‌جمهور در این زمینه کارگروهی را تشکیل نداده، بلکه لیست پیشنهادی افراد و جریان‌های سیاسی را با علاقه‌مندی دریافت کرده است. باید امید داشته باشیم لیست خوبی از وزرای پیشنهادی معرفی شوند تا دولت به مطالبات مردم پاسخ بدهد. سخنگوی دولت در مورد احضار برخی استانداران به خاطر انتخابات و همچنین شکایت دولت از برخی نهادهای نظامی و ائمه جمعه اظهار کرد: احضار استانداران در جهت ادای توضیح بوده است. آقای انصاری هم در معاونت حقوقی دولت از افرادی که به صورت مستقیم شخص روحانی را تخریب کرده‌اند، شکایت کرده است که ما معتقدیم قوه قضائیه با تعقل، عدالت و قانونگرایی به این شکایت رسیدگی می‌کند. وی همچنین در واکنش به اظهارات برخی مقامات امریکایی درباره لزوم تغییر رژیم در ایران گفت: ما این مواضع خصمانه و زیاده‌خواهانه امریکا را محکوم کردیم. آنها در آستانه انتخابات ایران با شیوخ منطقه قرارداد نظامی بستند تا با این سلاح‌ها مردم یمن و بحرین سرکوب شوند. در حالی که ایران نمادی از تأمین حقوق بشر و دموکراسی اسلامی است، امریکا برای تأمین منافع خود به سمت این شیوخ‌ها رفته‌اند و قراردادهای نظامی را با آنها امضا کرده‌اند.

گزارش

«دولت بی‌تفنگ» به یکباره «دولت با موشک» شد

شریک موشک‌ها!

حسن روحانی روز گذشته سخنرانی کرد؛ در جشنواره عمران سلامت و در مورد حمله موشکی سپاه به داعش، اینکه چه کسی در ایران اسلحه می‌سازد، چه کسی در کنار جان دادن مجاهدان پول و سلاح به مردم عراق می‌دهد و اینکه چه کسانی به وزیر خارجه توهین کرده‌اند. او دیروز همه تلاشش را کرد تا بگوید در حملات موشکی سپاه به داعش، دولت هم شریک بوده است. تلاشی بیهوده، چه آنکه از ابتدا هم کسی این پیروزی را به نام خود نزده بود؛ این سخنرانی پس از چند روز کسالت و گلودرد رئیس‌جمهور که فضای سیاسی کشور را آرام نگه داشته بود، ایراد شد و مثل خیلی زمان‌های دیگر فضای سیاسی و رسانه‌ای را تند و دوقطبی کرد؛ آن هم پیرامون یک پیروزی ملی.

روحانی که در تبلیغات ریاست جمهوری علیه شهرهای موشکی سپاه سخن می‌گفت و پیش از این در گفت‌وگویی تأکید کرده بود رابطه عاطفی موصل با بدنه عراق قطع شده و دیگر نمی‌توان این شهر را با نیروی نظامی پس گرفت، اکنون که غرور ملی شلیک موشک‌ها به مقر داعش و فتح موصل با نیروی نظامی با مستشاری سپاه قدس ایران را می‌بیند، برای پاک کردن گذشته و شریک شدن در این پیروزی‌ها، چانه‌زنی‌های ادامه‌داری را بر سر موشک‌ها دارد.

■ چرا روحانی عصبانی است؟

حمله موشکی به داعش از اصلی‌ترین موضوعات سخنان روحانی در جشنواره عمران سلامت است؛ او البته همچنان شلیک شدن موشک را با فعل مجهول بیان می‌کند و فاعل کار را نام نمی‌برد: «موشکی از خاک کشور شلیک شده و مرکز تروریست‌ها را هدف قرار داده، این درست است. آنهایی که این موشک را پرتاپ کردند، تلاش و فداکاری نمودند؛ اما چه کسی این موشک را طراحی و ساخته است؟ سازنده موشک دولت است، وزارت دفاع این موشک را ساخته، پولش را چه کسی تأمین کرده، بخش اقتصادی کشور آن را تأمین می‌کند، همه اینها باید مورد توجه باشد.»

روحانی می‌خواهد بگوید وزارت دفاع مسئول ساخت تسلیحات نظامی ایران است؛ این البته خبر جدیدی نیست و بعید است اهل فن و حتی بسیاری از توده‌های مردم در جریان نباشند که کدام دستگاه وظیفه ساخت تسلیحات را برعهده دارد. همین شب قبل از این سخنرانی هم قاسم سلیمانی به تلاش‌های وزارت دفاع برای تأمین تسلیحاتی جهاد برابر تروریست‌های تکفیری اشاره کرد. پس تأکیدهای دوقطبی ساز روحانی برای چیست؟ وقتی همه یکپارچه‌ایم و با هم پیروز شده‌ایم، چه فرقی می‌کند چه کسی چه کاری کرده است؟ مگر این پیروزی برای ملتی نیست که پول این تسلیحات برای آنهاست و فناوری‌اش برای آنهاست و تصمیمش برای ایستادگی مقابل تکفیری‌ها برای آنهاست؟ ملتی که در قوه مجریه و وزارت دفاع و سپاه و چه و چه حضور دارد. در مورد پول هم، تأمین بودجه نهادهای مختلف و از جمله نیروهای مسلح از وظایف دولت‌هاست؛ آن هم از پول ملت است؛ بودجه کشور متعلق به همه ملت ایران و امانتی دست قوه مجریه است تا مطابق وظیفه‌ای که قانون بر عهده‌اش می‌گذارد، آن را تقسیم‌بندی کند. دیگر چه منتی؟!

اما همه اینها بحث اصلی نیست؛ سؤال اصلی آن است که چرا روحانی عصبانی است؟ چرا دنبال یافتن و پررنگ کردن نقش خود و دولتش در این پیروزی است؟

این تلاش روحانی برای پررنگ کردن نقش دولت تا جایی پیش می‌رود که روحانی در سخنانی عجیب، جان دادن مجاهدان راه حق را در کنار دادن پول و سلاح به آنها قرار می‌دهد: «وقتی می‌گوییم کمک به ملت عراق، برخی فکر می‌کنند، فقط کسانی که با جانشان فداکاری می‌کنند، کمک کرده‌اند. البته باید قدردان این فداکاری‌ها باشیم، اما توجه داشته باشید که حقوق و سلاح همین افراد را چه کسی تأمین می‌کند؟ تمام سلاحی که عراق برای مبارزه با داعش نیاز داشت و پول آن را چه کسی در شرایط تحریم تأمین کرد؟ در مورد سوریه نیز همین‌طور.»

دولت یازدهم در آزادی موصل و سایر پیروزی‌های مقاومت سهیم است و شکی در آن نیست، اما هیچ کس حق ندارد وظیفه اجرایی خود را در ردیف نثار جان توسط مجاهدان قرار دهد و بگوید پولش را من دادم! پیش از این رئیس‌جمهور در افتتاحیه نمایشگاه مطبوعات در تحلیلی از چرایی سقوط موصل و اشغال آن توسط داعش گفته بود: آیا موصل سقوط کرد زیرا تروریست‌ها سلاح‌های کشنده‌ای در اختیار داشتند یا اینکه از ارتش و نیروهای مسلح مستقر در این شهر قوی‌تر بود؟ علت اصلی این سقوط، قطع رابطه عاطفی و سیاسی میان موصل و بغداد بود. در چنین شرایطی نه سیاست خارجی و نه ارتش عراق نمی‌تواند از موصل پاسداری کند و ما نباید در فهم مسائل امنیتی در منطقه و جهان دچار اشتباه شویم.»

موضوعی که البته با انتقاداتی مواجه شد و آن را خطای در تحلیل ارزیابی کردند. به عقیده منتقدان چرایی سقوط موصل یک نقص فاحش و بسیار کلیدی دارد. آن هم بی‌توجهی به نقش خائنانی است که با اقدامات خود برای داعش فرش قرمز پهن کردند. براساس تحقیقاتی که بعدها صورت گرفت حداقل ۳۷ مقام دولتی و نظامی در سقوط موصل مقصر شناخته شدند که یکی از آنها استاندار وقت نینوا - به مرکزیت موصل - بود که تنها چند ساعت پیش از حمله داعش به این شهر، به همراه نزدیکان خود از شهر گریخته و به اربیل رفته بود و پیش از فرار نیز به نیروهای امنیتی و نظامی دستور تخلیه پادگان‌ها و عقب‌نشینی از مراکز استقرار را داده و عملاً کلید شهر را به داعش سپرد. با این خیانت فاحش، داعشی‌ها که چند هزار نفر بیشتر نبودند ظرف چند ساعت شهر موصل را با وجود دهها هزار نیروی نظامی و امنیتی به اشغال خود درآوردند.

■ سخنانی که مخاطبش خود روحانی است

روحانی در همین سخنرانی که دوقطبی عجیب و غریبی آفریده، سخنانی در مورد وحدت و همدلی می‌گوید که شدیداً در تناقض با مشی جاری اوست و می‌توان گفت مخاطب این سخنان فقط خود حسن روحانی است: «ما در منطقه و خارج از منطقه دشمن داریم و باید با هم حرکت کرده و دست به دست هم بدهیم. نباید در برابر عده قلیلی که متأسفانه به ناحق بلندگوهای بزرگ در اختیار دارند، بترسیم. ما یک ملت بزرگ و ایثارگر هستیم که روی پای خودمان ایستاده‌ایم و در سخت‌ترین شرایط اقتصادی حتی به ملت‌های منطقه نیز کمک کرده‌ایم؛ ما در سخت‌ترین شرایط اقتصادی به ملت عراق و سوریه کمک کردیم.»

حالا می‌گذریم که مدام تأکید بر اینکه ما تحریم بودیم و به دیگران کمک کردیم، نوعی منت‌گذاری را به ذهن متبادر می‌کند که یقیناً در شأن ریاست جمهوری اسلامی ایران نیست. ملت‌های عراق و سوریه هم در جریان این کمک‌ها هستند و شاید گفتنش با تأکید و تکرار وجهی نداشته باشد.

آقای روحانی چرا احساس می‌کنید شما شریک نیستید؟

روحانی بعد از شلیک موشک به مواضع داعش در دیرالزور سوریه گفت: «اگر تصمیمی می‌گیریم به یک مکانی موشک بزنیم تصمیم ملی ماست. کار سپاه در پرتاب موشک به دیرالزور تصمیم فرد یا یک رکن نظامی نیست. اختیارات و اجازه‌ای که شورای عالی امنیت ملی بعد از حادثه تهران برای پاسخ داد بیش از اینها بود.» و دیروز نیز در جشنواره عمران سلامت گفت: «آنها که از خاکمان با موشک یک مرکز تروریستی را هدف قرار دادند فداکاری کردند، اما موشک را کی درست کرد؟ سازنده این موشک دولت و وزارت دفاع است و پول آن را بخش اقتصادی کشور تأمین می‌کند.»

چرا دولت تلاش می‌کند در شلیک موشک‌ها از نقش خود سخن بگوید. لزوم آن چیست؟

ممکن است شلیک‌کنندگان موشک ادعا کرده باشند که موشک‌های مذکور را خودمان ساختیم و خودمان هم شلیک کردیم. خب در این صورت ممکن است در حق شورای عالی امنیت ملی از یک سو و وزارت دفاع از سوی دیگر اجحاف صورت گرفته باشد. لذا روحانی وظیفه خود دانسته آن دروغ را رسوا کند، اما یقیناً چنین حرف و ادعایی نه از طرف شلیک‌کنندگان موشک و نه هیچ کس دیگر طرح نشد و نمی‌شود.

واقعیت این است که رفتار و موضع روحانی نسبت به مقاومت، مبارزه مسلحانه با تروریسم، موشک و مواجهه با سپاه به گونه‌ای بوده است که خود احساس می‌کند باورپذیری نسبت به اقدامات دولت در این باره وجود ندارد و تلاش می‌کند در موارد اینگونه که ملت خوشحال است از قافله عقب نمانند. روحانی باید بپذیرد این پیروزی از آن همه مردم ایران است؛ ملتی که تحریم‌ها را تحمل کرده، توان تسلیحاتی را با دانش بومی خود ارتقا داده و تصمیم گرفته مقابل تکفیری‌ها بایستد.

نگاه روز

مهدی پورصفا

لشکرکشی‌های رسانه‌ای برای چینش کابینه دوازدهم

روزهای باقی مانده به پایان دولت یازدهم و آغاز دولت دوازدهم اگرچه برای روحانی به خاطر انتخاب مجدد وی به سمت ریاست جمهوری در انتخابات ریاست جمهوری دوره دوازدهم مانند سایر روزهای ریاست جمهوری وی باشد، اما وزرای دولت یازدهم باید منتظر انتخاب دوباره از سوی روحانی باشند.

واقعیت اینجاست که نحوه چینش وزرا و انتخاب هر وزیر برای هر وزارتخانه می‌تواند نشان‌دهنده برنامه و راهبرد دولت در آن حوزه اجرایی باشد. یک وزیر به تنهایی می‌تواند سبب آبروی دولت در یک وزارتخانه باشد یا در حوزه دیگر سبب بی‌اعتمادی و رنج مردم یا نظام باشد. طبیعی است که روحانی برای انتخاب وزرای خود مجبور به در نظر گرفتن مؤلفه‌های گوناگونی است. روحانی باید سهم گروه‌های سیاسی مختلفی را که در پیروزی وی در یازدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری سهیم بودند در نظر بگیرد. دیدار چندی پیش حسن روحانی با عارف را می‌توان در همین راستا تحلیل کرد. رأی فراکسیون امید برای رأی آوری وزرای روحانی در مجلس دهم حیاتی است و صدالبته طرف مقابل نیز برای رأی به گزینه‌های دولت ملاحظاتی دارد. البته روحانی برای انتخاب وزرا نمی‌تواند تنها به گروه‌های هم‌پیمان سیاسی خود تکیه کند و باید نظر مراجع دیگر را در نظر بگیرد. از همین‌رو است که اسحاق جهانگیری، معاون اول رئیس‌جمهور به این نکته اشاره می‌کند که روحانی در حال مشورت با ارکان نظام است.

اما در این میان حال و روز وزرای خود روحانی چگونه است. به نظر می‌رسد که برخی از وزرا از انتخاب خود به طور کامل اطمینان دارند و بعضی دیگر مطمئن هستند که دیگر جایی در کابینه ندارند. در کنار این عده‌ای از وزرا هستند که در حالت بیم و امید قرار دارند و به نظر می‌رسد برای قطعی کردن وزارت خود روی رسانه حساب ویژه‌ای باز کرده‌اند. چندی پیش خبری در فضای مجازی منتشر شد که حاکی از تلاش یکی از وزرای دولت در حوزه سلامت برای ساماندهی کانال‌های تلگرامی و به راه‌اندازی موج رسانه‌ای برای حمایت از وی جهت حضور دوباره در سمت وزارت در دولت دوازدهم بود. اگرچه نمی‌توان صحت و سقم این خبر را به طور کامل تأیید یا رد کرد، اما با نگاهی کوتاه به رسانه‌های دولتی و اصلاح‌طلبان و کشمکش‌هایی که در آنها جریان دارد، بلافاصله این نکته به ذهن متبادر می‌شود که این دعواهای گسترده نشان‌دهنده صحت خبر فوق است. در فضای مجازی نیز کشمکش گسترده‌ای برای بیان دستاوردها و موفقیت‌های وزارتخانه‌ها و همچنین برخی سیاه‌نمایی‌ها از عملکرد دولت در جریان است. جالب اینجاست که این سیاه‌نمایی‌ها نه از طرف منتقدان دولتی از سوی کسانی صورت می‌گیرد که با دولت در یک جبهه قرار دهند. جبهه‌ای که به نظر می‌رسد در حمایت از شخصیت‌های مختلف فعال از دولت دچار شکاف و چالش شده است.

اینکه دستگاه‌های مختلف فعالیت‌های و موفقیت‌های خود را در فضای مجازی یا رسانه‌ای برجسته کنند، اقدامی پسندیده است. به طور قطع همه دستگاه‌ها می‌توانند عملکرد خود در مقابل چشم مردم بگذارند. در این میان آنچه که در این رقابت مشکل‌دار به نظر می‌رسد، تلاش برای ابقای برخی وزرا با پروپاگاندای رسانه‌ای است. به طور حتم آنچه که می‌تواند مهم‌ترین دلیل برای ابقای یک وزیر در دولت باشد، عملکرد آن وزیر در حوزه اجرایی مربوط است. در حقیقت انتخاب وزرا بر اساس سهم‌بندی حزبی یا لابی‌های پشت پرده می‌تواند تنها سبب افزایش مشکلات در حوزه‌های اجرایی شود، به خصوص آنکه هم‌اکنون مردم از مشکلات فراوان معیشتی رنج می‌برند. این تلف کردن منابع مالی و معنوی برای چنین برجسته‌سازی‌هایی تنها یک لشکرکشی بی‌حاصل است که اگر هم منجر به موفقیت شود، فایده‌ای برای دولت و مردم نخواهد داشت. این نکته از این جهت باید مورد توجه قرار بگیرد که دولت دوازدهم در دومین دوره فعالیت خود با انتظارات فزاینده روبه‌رو است که باید به آن پاسخ دهد. از این‌رو وزرایی که با فشار رسانه‌ای انتخاب شوند نمی‌توانند کمکی به دولت برای پاسخ به انتظارات کنند.

سرخط

■ میزان: عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس از تقدیم طرح سه‌فوریتی «توقف موقت قرارداد توتال» به هیئت رئیسه خبر داد. حسینعلی حاجی‌دلیگانی ادامه داد: طبق آیین‌نامه داخلی مجلس طرح‌های سه‌فوریتی جهت تقدیم به هیئت رئیسه به حداقل ۱۰ امضا نیاز دارند که طرح مزبور با بیش از ۱۰ امضا تقدیم هیئت رئیسه شده است.

■ خانه ملت: عضو هیئت رئیسه کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی از ارائه دومین گزارش کمیسیون از برجام به هیئت رئیسه مجلس خبر داد. محمدابراهیم رضایی گفت: طبق مصوبه مجلس شورای اسلامی، کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی به نمایندگی از قوه مقننه موظف است هر شش ماه گزارشی از روند اجرای برجام آماده و برای قرائت در صحن علنی به هیئت رئیسه مجلس ارسال شود.

نقد و نظر

رحیم زیادعلی

سکوتش خبرساز، سخنش خبرسازتر!

در فضای نخبگانی و رسانه‌ای امروز کمتر کسی را می‌توان سراغ داشت که به این گزاره اعتقاد نداشته باشد که: «رئیس‌جمهور خود یک رسانه است»؛ رسانه‌ای که «سکوتش» خبرساز است و «سخنش» خبرسازتر.

این گزاره، خاص رئیس‌جمهور مستقر هم نیست؛ بلکه رئیس‌جمهور بما هو رئیس‌جمهور، رسانه است. حال ممکن است شدت و ضعف داشته باشد که البته دکتر روحانی طی چهار سال گذشته نشان داده، علاقه‌مند است از حداکثر این ظرفیت استفاده کند.

تجربه هم نشان داده که رئیس‌جمهور برای موج‌آفرینی خبری چندان منتظر فرصت مناسب نمی‌ماند؛ ایشان کافی است پشت تریبون قرار بگیرد، بدون توجه به فلسفه جلسه یا همایش آنچه اراده کرده، می‌گوید. چنانکه در جلسه دیروز همایش «عمران سلامت» وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از دیپلماسی شروع کرد، باز هم منتقدان را نواخت، گریزی به تحولات منطقه زد، به مناقشه خودساخته موشک‌ها و منشأ ساخت و منابع مالی آن پرداخت (بی‌آنکه تاکنون کسی راجع به آن ادعایی کرده باشد) و در نهایت از کسانی یاد کرد که در جامعه دنبال مأیوس کردن مردم هستند؛ نشاط را حرام می‌دانند! و گویی وظیفه‌شان است که هر روز بذر یأس بپاشند!

طی روزهای گذشته به طنز در فضای مجازی عنوان می‌شد که غیبت رسانه‌ای چند روزه رئیس‌جمهور، فتیله بگومگوهای سیاسی و جروبحث‌های جناحی را پایین کشیده است، اما سخنان جنجالی وی در همایش دیروز، به این آرامش پایان داد. کافی است امروز به صفحات نخست روزنامه‌های حامی و منتقد دولت نگاهی بیندازید، خواهید دید که کدام بخش از سخنان روحانی برجسته شده و ارتباط آن با اصل همایش چیست؟ تازه این پایان کار نیست بلکه برای روزهای آینده سخنان روحانی دستمایه تحلیل‌ها و گزارش‌های مختلف رسانه‌ها با نگاه‌های خاص خواهد شد.

پرداختن به چرایی رویکرد رئیس‌جمهور برای اتخاذ چنین تصمیمی خود می‌تواند موضوع یک یادداشت و مقاله مستقل باشد، اما سؤالی که اکنون مطرح است اینکه: رئیس‌جمهور پس از انتخابات ریاست جمهوری بارها بر پایان رقابت‌ها، آغاز رفاقت‌ها و تلاش برای وحدت، تفاهم و همدلی تأکید کرده و خود را رئیس‌جمهور همه ملت نامیده است (کلمه حقی که البته شواهد نشان می‌دهد تنها در حد یک تعارف و شعار باقی مانده است) اما رفتارها و مواضع ایشان کمترین شباهتی با این مواضع ندارد.

انتظار طبیعی این بوده و هست که دولت اکنون می‌بایست تمام توان و تلاش خود را مصروف مطالعه درباره کابینه دوازدهم و گزینش دولتی کارآمد، جوان و پرتلاش نماید و این ممکن نیست مگر در فضایی آرام و به دور از هرگونه تنش و حاشیه‌پردازی، اما آنچه که اکنون در رفتار و گفتار رئیس‌جمهور محترم دیده می‌شود، نه تنها آرامش به جامعه و فضای سیاسی کشور تزریق نمی‌کند که به عکس بر دامنه تنش‌ها می‌افزاید.

گزیده خبر

سردار جزایری: آزادی موصل ناقوس مرگ نقشه‌های امریکا را به صدا در آورد

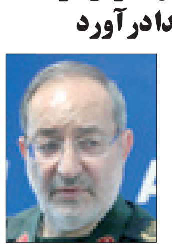

سخنگوی ارشد نیروهای مسلح گفت: آزادی موصل به عنوان مقر اصلی تجزیه و دگرگونی‌های کشورهای مستقل منطقه، ناقوس مرگ را برای طرح‌ها و نقشه‌های تجزیه‌طلبانه امریکا و حامیان آن به صدا در آورد.

به گزارش «جوان»، سردار سیدمسعود جزایری، سخنگوی ارشد نیروهای مسلح با اشاره به آزادسازی شهر موصل از لوث وجود گروه تروریستی داعش تأکید کرد: مردم منطقه در برابر هرگونه تجاوزگری مقابله و دشمن را در هر اندازه‌ای که باشد سرکوب خواهند کرد. وی افزود: اتفاقی که در بیرون راندن سربازان اجاره‌ای امریکا و ارتجاع منطقه از عراق رخ داد، در سوریه و یمن و سایر کشورهای مورد هجوم نیز تکرار خواهد شد. سردار جزایری در ادامه اظهار داشت: تروریسم خشن منطقه چیزی جدای از جنگ نیابتی امریکا نیست و لذا شکست تروریست‌ها از بخش‌های عمده عراق و به خصوص موصل حاکی از شکست امریکا در منطقه به حساب می‌آید و این یعنی پیروزی مقاومت. سخنگوی ارشد نیروهای مسلح در پایان با تبریک پیروزی ارتش و نیروهای مردمی عراق بر داعش و سایر گروه‌های تروریستی در موصل، این موفقیت را سرآغاز پیروزی‌های بزرگ‌تر و حرکت در جهت حفظ تمامیت این کشور بزرگ دانست.

ولایتی: پیروزی موصل را پیروزی خود می‌دانیم

رئیس مرکز تحقیقات استراتژیک مجمع تشخیص مصلحت نظام گفت: پیروزی کشور عراق در موصل را پیروزی خود می‌دانیم، چراکه ایران و کشور عراق همسایه هستند و مشترکات متعددی میان این دو ملت وجود دارد.

به گزارش مهر، علی‌اکبر ولایتی روز گذشته در حاشیه نشست مسئولان بسیج دانشجویی دانشگاه آزاد در جمع خبرنگاران درباره آزادی موصل افزود: این دو ملت به دلیل مشترکات متعدد به یکدیگر متصل شده‌اند و سرنوشت آنها به یکدیگر پیوند خورده است. ولایتی با بیان اینکه جمهوری اسلامی از زمانی که انقلاب مردم عراق پیروز شد از هیچ کمکی به این کشور دریغ نکرده است، تصریح کرد: بسیار خوشحال هستیم چراکه امریکایی‌ها و غربی‌ها پیش‌بینی کردند که آزادی موصل سال‌ها به طول بینجامد، اما به همت مردم، دولت و ارتش عراق موصل آزاد شد. وی اضافه کرد: امیدواریم مردم عراق که تا این میزان برای آزادی موصل فداکاری کرده‌اند بتوانند کشور خود را به پیش ببرند. کشور عراق شایستگی دارد تا به عنوان یکی از کشورهای مسلمان در خدمت آرمان‌های اسلامی باشد. رئیس مرکز تحقیقات استراتژیک مجمع تشخیص مصلحت نظام گفت: من به دولت و ملت و ارتش عراق و همه کسانی که برای آزادسازی موصل فداکاری کرده‌اند تا این شهر از شر اشرار و وابستگان و از شر نیروهای داعش آزاد شود، از صمیم قلب تبریک عرض می‌کنم.